

Eerste termijn PS (Statencommissie OGB 17 juni 2020)

Aanleveren uiterlijk 2 juni 2020 statengriffie@drentsparlement.nl

5. Reactie advies wolf (GS-brief van 14 april 2020)

Onderbouwingsvragen van de fracties: **D66 en VVD**

Vraag/Vragen aan GS:

1. Is GS bereid de preventieve maatregelen per direct in te laten gaan? Zo niet, wanneer wel (op welke datum)?
2. Zo ja, kan dit in samenspraak met de Werkgroep Wolf? Zo nee, waarom niet?
3. In welk stadium bent u met het instellen van de Gebiedscommissie Wolf (GCW) waarover u in de brief spreekt?
4. In interviews heeft gedeputeerde Jumelet aangegeven veel meer schapen en kuddes te willen in Drenthe om de heide in stand te houden. Hoe wil het college dit bewerkstelligen in combinatie met de wolf?

Fractie: **PvdA**

Vraag/Vragen aan GS: Geen

Fractie: **Forum voor Democratie**

Vraag/Vragen aan GS:

Forum voor Democratie kan heel kort zijn op de vragen van VVD en D'66. Vraag 1 t/m 3: ja. Vraag 4: ja en nee. Dat laatste antwoord behoeft nadere uitleg. Dus, Forum voor Democratie is van mening dat de wolf een verrijking voor de habitat is in Drenthe, net als de eventuele komst van de olifant, de dodo of een bijzonder kevertje. Echter, voorzitter, niet alles kan.

Niet alles kan, laten we daar eens bij stilstaan. In onze volle provincie waarbij bijna elk stukje land wel een bestemming heeft, is er dan plaats voor een moordlustig roofdier? Mwoah, ik denk niet dat onze ruimtelijk inrichting zich daarvoor leent. Forum is dan ook van mening dat wolven die ernstige schade en overlast veroorzaken afgeschoten dienen te worden. Tot die tijd dienen benadeelden van het roofdier beschermd en gecompenseerd te worden door de overheid.

Voorzitter, Forum voor Democratie heeft ook nog aanvullende vragen aan GS.

Recent sterk gestegen slachtingen onder schapen en lammeren door toedoen van de wolf, wijzen uit dat de laatste zich definitief in ons land gevestigd heeft en dat hun aantal naar stellige verwachting, met het voorbeeld van Duitsland voor ogen, in de toekomst snel zal stijgen.

In dat verband stelt FvD de volgende vragen aan GS.

1. Is het college van GS met bovengenoemde constatering eens? Zo niet, wat is dan uw visie op de huidige situatie en de in de naaste toekomst te verwachten ontwikkeling?
 2. Bent u van mening dat schapenhouders en andere kleinveehouders die getroffen worden door de vraatzucht van de wolf op de kortst mogelijke termijn op enigerlei wijze door de overheid beschermd en/of gecompenseerd dienen te worden?
-

Zo ja, op welke wijze?
Zo nee, waarom niet?

3. Is uw college bereid, indien de hiervoor gesignaleerde trend doorzet, om in navolging van Duitsland, de beschermde status van de wolf ter discussie te stellen, zodat de wettelijke mogelijkheid geopend wordt om wolven die ernstige schade aanrichten af te schieten?
Zo nee, waarom niet?

Fractie: **VVD**

Vraag/Vragen aan GS:

Eerste termijn:

Voorzitter,

De brief van 14 april was voor de VVD fractie aanleiding het te agenderen voor de OGB vergadering van juni. Reden voor ons om nog eens dieper in de wolvenmaterie te spitten.

De enige keer dat PS is ingelicht over de komst van de wolf is voor zover wij hebben kunnen vinden via een bijeenkomst op 16 januari 2019. Een week voordat het IPO het interprovinciaal wolvenplan heeft vastgesteld.

De komst van de wolf heeft veel gevolgen voor het Drentse platteland en zorgt voor veel onrust onder de inwoners van Drenthe. Het verbaast de VVD fractie dat de inwoners en ook PS niet meer is meegenomen in de besluitvorming van het draaiboek over de komst van de wolf.

1. Wat is de reden dat er niet meer gecommuniceerd is met de inwoners en PS van Drenthe?

Wij zijn als VVD van mening dat het interprovinciaal wolvenplan al is achterhaald en niet compleet is, Immers (al staat de uitslag nog niet vast) niet alleen schapen zijn slachtoffer van de wolf, maar ook koeien en paarden zijn een prooi van de wolf.

2. Is het college het met de VVD eens dat het vastgestelde wolvenplan niet actueel meer is?

Het interprovinciaal wolvenplan noemt dat het doden van wolven niet is uitgesloten en geeft nog geen duidelijkheid over het maximaal aantal wolven dat in Drenthe mag verblijven.

3. Was het niet veel beter geweest dat al voor de komst en vestiging van de wolf duidelijk was geweest hoeveel wolven we in Drenthe gaan toestaan?

Voorzitter, de VVD fractie maakt zich grote zorgen over de wolf in Drenthe, zij of hij veroorzaakt veel schade en leed onder schapen(houders) en is ook een gevaar voor de natuur in Drenthe.

Terreinbeherende organisaties hebben al kuddes van heidevelden weggehaald omdat ze niet veilig waren voor de wolf. Ook heeft gedeputeerde Jumelet aangegeven graag nog meer kuddes met schapen in Drenthe te gaan zien om de heide in stand te kunnen gaan houden.

4. Hoe denkt het college de komst van de wolf en meer schaapkuddes te gaan combineren?

In de brief staat dat het college eerst 50.000 euro beschikbaar stelt voor omheining. Aangezien een goede afwerende afrastering in ieder geval 5 euro per strekkende meter kost stelt u dus voor maar zo'n 10 hectare geld beschikbaar.

De VVD fractie is van mening dat wolfwerende afrastering juist heel slecht is voor de Drentse natuur. Een afrastering waar schijnbaar een wolf niet door kan betekent dat ook de rest van het wild zich niet kan verplaatsen.

5. Is het college het met ons eens dat wolfwerende afrastering slecht is voor de Drentse natuur?
-

Fractie: **CDA**

Vraag/Vragen aan GS:

Op dit moment worden er in Nederland meer schapen gedood door loslopende honden dan door wolven. Laten we ervoor zorgen dat dat stopt en laten we ervoor zorgen dat het aantal door wolven gedode schapen daar niet voor in de plaats komt. Er is een interprovinciaal wolvenplan. In dat plan gaat het erover hoe om te gaan met de wolf en hoe om te gaan met schade door de wolf en hoe aan schadepreventie moet worden gedaan. Een paar belangrijke aspecten uit dit wolvenplan waar het CDA achter staat:

- De wolf is een prooidier, dus geen knuffeldier;
- Wolven mogen nooit worden gevoerd, om te voorkomen dat ze wennen aan het gevoerd worden en om te voorkomen dat ze gaan wennen aan mensen;
- GS kunnen afwijken van het beschermingsregime van de wolf;
- Gecontroleerd beheer is mogelijk, als de noodzaak daartoe aanwezig is (gevaar voor de mens, gewenning, hondsdolheid, als de wolf herhaaldelijk goed beschermd vee doodt);

Omggaan met de wolf zou wat het CDA betreft op de volgende manieren kunnen:

- Gebieden aanwijzen waar de wolf mag komen;
- Het aanwijzen van wolfvrije zones;
- Het vaststellen van maximale hoeveelheden in een bepaald gebied;

Het CDA begrijpt de frustratie over de commissie. Als we op het advies van de commissie moeten wachten voor we actie ondernemen, gaat er te veel tijd overheen. We moeten snel beginnen met beschermen van de landbouwhuisdieren, door rasters, omheiningen en 's nachts ophokken. De kosten hiervoor zijn voor een deel voor de ondernemers die dieren houden die een prooi kunnen zijn voor de wolf. Voor een ander deel moeten de kosten worden opgebracht door de overheid die dieren beschermd die voor faunaschade zorgen. We kunnen ons afvragen of natuurorganisaties die graag willen dat de wolf hier komt ook mee betalen aan de kosten voor bescherming van landbouwhuisdieren. Ook kunnen de natuurorganisaties die terreinen beheren opdraaien voor de kosten om rasters en afrastering aan te brengen, zodat de wolf hun terrein niet kan verlaten.

Fractie: **GroenLinks**

GroenLinks is blij met de agendering door D66 en VVD en zijn met hen van mening dat de regeling z.s.m. opgesteld zou moeten worden.

Vraag/Vragen aan GS::

Wil de gedeputeerde met de regeling ook rekening houden met wolf-kerende schapennetten? Vooral bij begrazing in natuurgebieden (een stikstof reducerende maatregel) worden hoge flexibele schapennetten veel gebruikt.

Fractie: **PVV**

Vraag/Vragen aan GS:

- a. 2100 schapenhouders van genoemde preventieve rasteringen voorzien komt (bij slechts 1 ha/houder) op zijn minst op 2100x400x5,- = 4,2 miljoen euro aan preventiemaatregelen, vermoedelijk veel meer. Daar komen alle ambtelijke kosten nog bij. Vindt GS deze kosten wel te verantwoorden?
 - b. Als dan de wolf zich heeft gevestigd in Drenthe met een of meer roedels en de schapen worden inmiddels goed beschermd, hoe ziet het vervolg er dan uit? Gaat de wolf dan over op reeën en muizen?
-

-
- c. Is dan niet aannemelijker dat deze vervolgens jonge runderen (kalveren en veulens) als prooi zal gaan nemen zoals recent reeds in N.Brabant is gebeurd? Gaan we die dan ook preventief beschermen?
 - d. En als deze dan goed beschermd worden, wat dan? Kinderen als prooi, zoals recent in India is gebeurd met meer dan 60 kinderen?
 - e. Gezien het gegeven dat Drenthe ook een zeer hoge vossendichtheid (veel hoger dan de maximumnorm gegeven door de WHO) heeft met consequenties bij een evnt. uitbraak van hondsdolheid, zal permanente vestiging van wolven in Drenthe geen verhoogde risico's geven voor de volksgezondheid?
 - f. Gezien de problemen onder a, b en c en gezien dat ecologen in Drenthe al warmlopen om de wolf van volgzenders te voorzien en dus doelen op permanente vestiging (inhoudende roedels wolven) moet de oplossing daartegenover niet direct gezocht worden in nulstandsbeleid met preventief beheer van de wolf? B.v. vangen en uitzetten naar Polen en/of andere vormen van beheer? Als dit (nog) niet mogelijk is, zou dan beheer toegepast kunnen worden op ieder geval van wolven die schade veroorzaken? Dat mag wettelijk gezien toch?

Fractie: **ChristenUnie**

Vraag/Vragen aan GS: Geen

Fractie: **SP**

Vraag/Vragen aan GS: Geen

Fractie: **D66**

D66 is voorstander van investeren in preventieve maatregelen ter voorkoming van schade veroorzaakt door wolven die hier passeren of zich gaan settelen. Investeren in preventieve maatregelen kan kosten achteraf, door het vergoeden van veroorzaakte schade voorkomen.

De brief van het college wekte de indruk dat er per direct een regeling was ingesteld.

In onze contacten met de werkgroep wolf bleek de regeling niet per direct ingevoerd en leek het contact vanuit het provinciehuis vooral gericht op vertraging. Dat betreuren wij bijzonder.

Onze vragen staan in de onderbouwing van de agendering die we samen met de VVD ingediend hebben.

Fractie: **Sterk Lokaal**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: **OpDrenthe**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: Partij voor de Dieren**Vraag/Vragen aan GS:**

De fractie van D66 en de VVD willen per direct een financiële regeling voor schapenhouders. Deze wachten nu op de provincie met het nemen van preventieve maatregelen om hun schapen te beschermen.

Iedereen die dieren houdt, heeft een wettelijke zorgplicht voor die dieren. Ook schapenhouders dienen hun schapen te beschermen, of dat nu is tegen honden of wolven (Besluit houders van dieren, artikel 1.6 lid 3).

Misschien was het de decennialang in Drenthe niet nodig om de schapen te beschermen tegen de wolf, maar inmiddels is dat al een tijd wél het geval.

De Provincie kan hierin helpen met voorlichting, leenrasters en mogelijk subsidies, daar is de Partij voor de Dieren niet tegen. De eindverantwoordelijkheid voor de veiligheid van de dieren is en blijft echter liggen bij de houders van de dieren. Een schapenhouder mag niet gaan wachten op de overheid of een gebiedscommissie om zich aan de wet te houden.

Kortom: De Partij voor de Dieren is het met VVD en D66 eens dat er moet worden geïnvesteerd in preventieve maatregelen, omdat de schapenhouders zich aan de wet dienen te houden en de schapen dienen te beschermen. Mét of zonder geld van de provincie.

De Partij voor de Dieren heeft bezwaar tegen de toon en het woordgebruik in de tekst van D66 en VVD. Er wordt een schijnbare tegenstelling gecreëerd met de tendentieuze vraag: 'Vindt u de wolf een verrijking voor de habitat in Drenthe of maakt u zich net als veel bewoners zich zorgen over de komst van de wolf?' Kennelijk moeten we ons zorgen maken over de komst van de wolf.

D66 en VVD stellen met gevoel voor drama: 'de schapen zijn onbeschermd en hun schapenhouders machteloos'. Machteloos? Als je niet bij machte bent om je dieren te beschermen, moet je misschien een ander beroep of hobby kiezen. De houders van dieren hebben immers verplichting hun dieren te beschermen. Laten we nuchter blijven en onze verantwoordelijkheid nemen als we dieren houden.

De Partij voor de Dieren wil waarschuwen tegen het demoniseren van de wolf. Dit kan ertoe leiden dat mensen wolven gaan doden. Het criminaliseren van roofdieren is helaas een trend die gaande is, ook bij het bestuur van de provincie Drenthe. Vossen, en als we niet oppassen binnenkort ook wolven, moeten opdraaien voor de missers van de mens.

In de commissievergadering van 6 mei zei gedeputeerde Jumelet dat hij op nationaal en Europees niveau wil pleiten voor 'gecontroleerd beheer' van de wolf, 'maar we hebben op dit moment te doen met de beschermde status van de wolf'.

De Partij voor de Dieren vindt pleiten voor beheer van de wolf gevaarlijk en kwalijk. De wolf is een zwaar beschermd inheems dier. Het bestuur van Drenthe is verantwoordelijk voor de bescherming van de natuur in Drenthe, en het geeft geen pas om deze bescherming ter discussie te stellen. Het ter discussie stellen van de bescherming van de wolf is in onze ogen een afzwakking van de bescherming.

Vragen aan GS:

1. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat het gevaarlijk is om roofdieren te demoniseren? Zo nee, waarom niet?
 2. Drenthe promoot zich als de Oerprovincie, daar horen in het wild levende dieren bij, óók roofdieren. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat de wolf een aanwinst is voor de Oerprovincie Drenthe?
 3. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat schapenhouders zich aan het Besluit houders van dieren dienen te houden, en dus hun schapen afdoende moeten beschermen tegen roofdieren? Zo nee, waarom niet?
-

-
4. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat de NVWA zou moeten toezien op de naleving van de beschermingsplicht van veehouders? Zo nee, waarom niet?
 5. Is het een standpunt van GS dat de wolf in Drenthe 'gecontroleerd beheerd zou moeten worden', zoals gedeputeerde Jumelet aangaf op 6 mei jongstleden?

Vragen aan andere fracties:

1. Bent u op de hoogte van de algemene huisvestings- en verzorgingsnormen van het Besluit houders van dieren (art. 1.6, lid 3)?
 1. (Hierin staat dat dieren die buiten lopen, beschermd moeten worden tegen slechte weersomstandigheden, gezondheidsrisico's en waar nodig roofdieren.)
 2. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat schapenhouders een eigen verantwoordelijkheid hebben om hun dieren te beschermen? Zo nee waarom niet?
 3. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat schapenhouders zich aan de wet dienen te houden? Zo nee, waarom niet?
 4. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat we al geruime tijd weten dat er wolven in Nederland voorkomen en dus dat schapenhouders al veel eerder hun dieren hadden kunnen beschermen? Zo nee, waarom niet?
-